

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Светлин Върбанов Върбанов, д.м.

Катедра по здравни грижи, Филиал Сливен

Медицински университет „Проф. д-р Параклев Стоянов“-Варна

Относно дисертационен труд на тема: Дигитално проследяване на пациенти със зависимости

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на д-р Самуела Георгиева Кръстева

Научен ръководител: проф. д-р Христо Василев Кожухаров, д.м.

Становището се изготвя въз основа на заповед на Ректора на МУ-Варна N109-508/18.11.2021 г.

Рецидивът при пациенти със зависимости към психоактивни вещества е сериозен здравен, социален и икономически проблем. По световни данни между 40-70% от пациентите претърпяват рецидив в 3-месечен срок след провеждане на лечение. Въпреки проучванията по темата, липсва единна дефиниция и подход за предотвляване на явлението. Както на световно, така и на регионално равнище липсват и стандартизиранi стратегии за осъществяване на продължаваща грижа за пациентите със зависимости. Всичко това обуславя нуждата от задълбочаване на научните усилия в тази посока. Интерес представляват възможностите на дигиталните методи за проследяване и мониториране на тези пациенти, още повече в контекста на повсеместната дигитализация на всички сфери от здравеопазването и обществото.

Литературният обзор е задълбочен и отразява различни аспекти както на явлението рецидив, така и на приложението на методите на дигиталната психиатрия в диагностиката, мониторирането и лечението на различни психични заболявания. Разгледани са както класически теории в областта на наркологията, така и актуални

проблеми през призмата на съвременните технологии и предизвиквателствата, произлизащи от тях.

Целта и задачите на изследването са формулирани точно и ясно. Изследваният контингент обхваща 40 пациенти с потвърдена диагноза за зависимост, които са провели пълен курс на вътреболнично лечение, нямат други психични заболявания, притежават лично смарт устройство и умение за боравене с него.

Използваните показатели за стратификация (пол, семейно положение, образователен ценз и трудов статус), както и използваните клинични инструменти (PHQ-9, GAD-7 и GAF) са широко възприети и утвърдени за изследователски цели.

Представена е процедурата по конфигурация на мобилно приложение за клинични цели, като в процеса са взети предвид обстоятелства от различно естество като технически, етични, свързани с пациента. Крайният продукт е съобразен с целите на изпитването.

Данните са обработени посредством утвърдени статистически методи. Получените резултати са представени ясно и подходящо онагледени. В тях ясно се очертава ограничено приложение на социодемографските и клинични характеристики като предиктори на рецидив. Интерес предизвикват резултатите, свързани с дигиталното поведение на пациентите, които предполагат реалната възможност електронните средства да послужат като ефективен метод за мониториране.

Дискусията е изчерпателна и предоставя задоволителна обосновка на получените резултати както в рамките на изследването, така и в сравнение със световни проучвания по темата.

Уместно е посочено, че основен недостатък на проучването е малката извадка. Следва да се отбележи и игнорирането на фактори, имащи отношение към възникването на рецидив, като вида на употребяваните ПАВ, давността и тежестта на заболяването, модела на боледуване и др.

Направените изводи изхождат от получените резултати. Същевременно спецификите на извадката не позволява генерализиране на повечето изводи извън изследваната група.

Изведени са приноси с оригинален, потвърдителен и приложен характер.

Представеният дисертационен труд е написан на 127 стандартни страници, съдържа 34 фигури и 5 таблици. Литературната справка е базирана на 258 източника, от които 254 на латиница и 4 на кирилица. Дисертационният труд е структуриран спрямо възприетата схема.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Представеният от д-р Самуела Кръстева дисертационен труд на тема „Дигитално проследяване на пациенти със зависимости“ се основава на задълбочено литературно проучване и новаторски изследователски подход. Трудът съответства на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

Поради гореизложеното убедено давам своята положителна оценка и предлагам на членовете на уважаемото жури да присъди научна и образователна степен „доктор“ на д-р Самуела Георгиева Кръстева.

Дата: 23.12.2021г.

Изготвил становището:

доц. д-р Светлин Върбанов, д.м.